

wykorzystał dokumenty znajdujące się w Archiwum Archidiecezjalnym w Katowicach oraz w archiwach parafialnych, w których znajdowały się garnizony. Praca składa się z czterech rozdziałów. W rozdziale pierwszym autor zajął się omówieniem podstaw prawnych funkcjonowania duszpasterstwa wojskowego na terenie RP. W drugim przedstawia korpus kapelanów; ich rekrutację, obowiązki i obsadę. Rozdział trzeci poświęcony jest duszpasterstwu wojskowemu (sprawowanie Mszy św. z udziałem żołnierzy, przygotowanie żołnierzy i ich rodzin do sakramentów, rekolekcje, uroczystość przysięgi wojskowej, duszpasterstwo żołnierzy greckokatolickich). W rozdziale czwartym autor zajął się analizą drażliwej problematyki, jaką był stosunek duszpasterstwa wojskowego do ogólnego (parafialnego). Dokumentuje i omawia szczególnie interesujący problem interpretacji jurysdykcji personalnej proboszcza wojskowego. Książka jest przepracowaną i uzupełnioną wersją pracy magisterskiej, obronionej w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Katowicach.

(Redakcja)

* * *

W latach 1994–2001 do rąk Czytelników trafiło osiem publikacji książkowych Wszechnicy Górnosłaskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk im. Walentego Róźnieńskiego w Katowicach, poświęconych wybitnym postaciom Kościoła katolickiego w Polsce i na Śląsku oraz osobom związanym z życiem naukowym, społecznym i kulturalnym naszego regionu. Stało się to możliwe dzięki owocnej współpracy prof. zw. dr. hab. Józefa Śliwioka – prezesa Zarządu Górnosłaskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk z Dyrekcją Drukarni Archidiecezjalnej w Katowicach.

Wymienione niżej tytuły książek – w kolejności ukazywania się – stanowią pokłosie sesji naukowych organizowanych przez prof. zw. dr. hab. J. Śliwioka w Muzeum Śląskim i Bibliotece Śląskiej w Katowicach, w których uczestniczyło 1051 osób. Rozpowszechniono w ten sposób łącznie 37 referatów (w publikacjach zajmują one aż 421 stron), wygłoszonych przez 27 prelegentów.

Przynoszące ogromną ilość niezwykle ciekawych informacji, pokazujących życie i działalność prymasów: Augusta Hlonda i Stefana Wyszyńskiego, księży: Emila Szramka i Konstantego Michalskiego CM oraz profesorów: Ryszarda Gansińca, Józefa Pietera i Rudolfa Ranozka, książki zostały dodatkowo wzbogacone wstępem prof. zw. dr. hab. J. Śliwioka, słowem wprowadzającym abpa Damiana Zimonia – metropolity katowickiego, materiałami uzupełniającymi, głosami w dyskusji i albumami zdjęć.

Jest w tych wyjątkowych publikacjach również sporo przypisów i zestawów bibliografii, dokumentujących wypowiedzi autorów, reprezentujących głównie środowiska naukowe Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Uniwersytetu Opolskiego w Opolu i Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

KSIAZDZ DR EMIL SZRAMEK. DZIAŁALNOŚĆ I DZIEŁA. MATERIAŁY POSESYJNE, pod red. J. Malickiego i J. Śliwioka, Górnosłaskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Róźnieńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1994, 73 + 15 nlb. s. (ISBN 83-903044-0-6). R e f e r a t y: Prof. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz – „Ks. dr E. Szramek – życie

i działalność »zarys« (s. 9–14); ks. Henryk Pyka – „Mecenat artystyczny ks. dra E. Szramka w parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach” (s. 15–27); prof. dr hab. Jerzy Pośpiech – „Ksiądz dr Emil Szramek jako folklorysta” (s. 28–36); prof. dr hab. Grażyna Szewczyk – „Niemieckie źródła rozprawy ks. dr. Emila Szramka: »Śląsk jako problem socjologiczny«” (s. 37–43).

KSIĄDZ PROF. DR KONSTANTY MICHAŁSKI. ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1996, 94 + 10 nlb. s. (ISBN 83-903044-2-2). *R e f e r a t y*: Bp prof. zw. dr hab. Wacław Świerżawski – „Ks. Konstanty Michalski CM (1879–1947) – Nauczyciel Wiary” (s. 11–23); prof. dr hab. Grażyna Szewczyk – „Życie i twórczość ks. prof. Konstantego Michalskiego” (s. 25–36); prof. zw. dr hab. Czesław Głombik – „Powrót do dzieła duchowego i filozoficznego ks. prof. dra Konstantego Michalskiego” (s. 37–49); ks. dr Stanisław Bafia CSsR – „Ks. Konstanty Michalski: Filozof czasów przełomowych” (s. 50–56); ks. dr Jan Telus CM – „Idea przewodnia antropologii ks. Konstantego Michalskiego” (s. 57–63).

PROF. DR RYSZARD GANSINIEC. Z ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1997, 91 + 1 nlb. s. (ISBN 83-903044-3-0). *R e f e r a t y*: Dr Józef Budzyński – „Profesor Ryszard Gansiniec (1888–1958). Uczony, mistrz, humanista” (s. 9–19); prof. dr hab. Joanna Rostropowicz – „Ryszarda Gansińca badania nad antykiem” (s. 21–32); prof. dr hab. Jan Malicki – „Ryszard Gansiniec jako polonista” (s. 33–46); prof. dr hab. Stefan Zabłocki – „Ryszard Gansiniec jako neolatynista” (s. 47–56); prof. dr hab. Grażyna Barbara Szewczyk – „Ślaski wizerunek Ryszarda Gansińca” (s. 57–62).

KSIĄDZ KARDYNAŁ DR AUGUST HLOND – PRYMAS POLSKI. DZIAŁALNOŚĆ I DZIEŁA. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1998, 118 s. (ISBN 83-903044-4-9). *R e f e r a t y*: Prof. dr hab. Grażyna Barbara Szewczyk – „Literacka twórczość Kardynała Augusta Józefa Hlonda” (s. 13–22); ks. prof. dr hab. Jerzy Myszor – „Ks. August Hlond – program duszpasterski dla Górnego Śląska <1922–1926>” (s. 23–33); prof. dr hab. Czesław Głombik – „Kardynał August Hlond wobec idei słowiańskiej” (s. 35–52); ks. dr Bernard Kołodziej TChr – „August Kardynał Hlond Prymas Polski w trosce o polską emigrację” (s. 53–62); ks. dr hab. Józef Krętosz – „Prymas Polski August Hlond – twórca polskiej organizacji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych po II wojnie światowej” (s. 63–77).

PROF. ZW. DR HAB. JÓZEF PIETER. DZIAŁALNOŚĆ I DZIEŁA. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1999, 123 + 11 nlb. s. (ISBN 83-903044-5-7). *R e f e r a t y*: Dr Ewa Pieter-Kania – „Droga życia prof. zw. dr. hab. Józefa Pietera – mojego

Ojca” (s. 9–11); prof. zw. dr hab. Wanda Bobrowska-Nowak – „Wkład profesora Józefa Pietera w rozwój pedagogiki, psychologii wychowania i nauczania oraz historii psychologii” (s. 13–19); dr Marek Adamiec – „Idee biografizmu prof. Józefa Pietera a współczesne idee psychobiografii” (s. 21–54); dr Maria Zającówna – „O niektórych aktualnych wątkach psychologii poznania w pracach prof. dr. hab. Józefa Pietera” (s. 55–65); dr Władysława Błońska – „Dokonania organizacyjne i dydaktyczne prof. dr. hab. Józefa Pietera w instytucjach i szkołach wyższych” (s. 67–72).

PROF. ZW. DR HAB. RUDOLF RANOSZEK. Z ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI. MATERIAŁY POSESYJNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 2000, 62 + 6 nlb. s. (ISBN 83-903044-7-3). R e f e r a t y: Prof. dr hab. Grażyna Barbara Szewczyk – „Śląski rodowód Rudolfa Ranoszka” (s. 9–18); prof. dr hab. Joanna Rostropowicz – „Rudolfa Ranoszka badania nad światem starożytnym” (s. 19–27); dr Andrzej Trojnar – „Badania Prof. Rudolfa Ranoszka nad kulturą starożytnej Asyrii” (s. 29–35); dr Tadeusz Aleksandrowicz – „Profesor Rudolf Ranoszek doctor honoris causa Universitatis Silesiensis” (s. 37–44).

KSIĄDZ KARDYNAŁ AUGUST HLOND. DZIAŁALNOŚĆ DUSZPASTERSKA I SPOŁECZNA. W 75-LECIE POWSTANIA DIECEZJI KATOWICKIEJ. MATERIAŁY POSESYJNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 2000, 81 + 11 nlb. s. (ISBN 83-903044-8-1). R e f e r a t y: Ks. prof. dr hab. Jerzy Myszor – „Ks. August Hlond i okoliczności powstania diecezji katowickiej” (s. 13–20); ks. dr Bernard Kołodziej TChr – „Zagadnienia duszpasterskie w nauczaniu Kard. Augusta Hlonda, Prymasa Polski” (s. 21–32); prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz – „»Kwestia kulturowa« w śląskim programie duszpasterskim księdza administratora dr. Augusta Hlonda” (s. 33–43); ks. dr Henryk Olszar – „Odbicie zagadnień społecznych okresu międzywojennego na Górnym Śląsku w listach pasterskich ks. administratora Augusta Hlonda” (s. 45–59); dr Lech Krzyżanowski – „Rola ks. Augusta Hlonda w kształtowaniu polityki społecznej Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku (1922–1926). Bilans dokonań w świetle współczesnych ocen” (s. 61–74).

ŚLĄSK W OKRESIE POSŁUGI PRYMASA STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO. MATERIAŁY POSESYJNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 2001, 90 + 6 nlb. s. (ISBN 83-903044-9-X). R e f e r a t y: Mgr Zbigniew Paweł Szander – „Życie spełnione. Rozważania nad faktami z biografii Stefana kardynała Wyszyńskiego” (s. 13–30); dr Lech Krzyżanowski – „Etos pracy w homiliach i przemówieniach Prymasa Polski Stefana Kardynała Wyszyńskiego” (s. 31–46); ks. dr Henryk Olszar – „Stefan Kardynał Wyszyński o współczesnych kardynałach ze Śląska rodem” (s. 47–60); dr Andrzej Grajewski – „Prymas Stefan Wyszyński wobec wygnania śląskich biskupów” (s. 61–72).